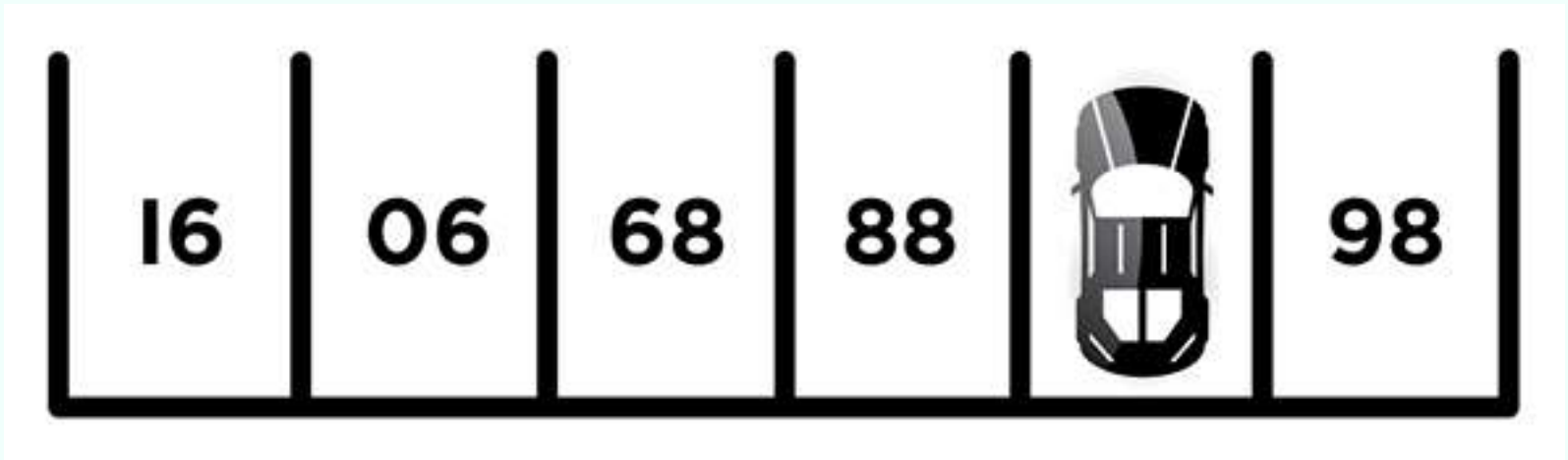
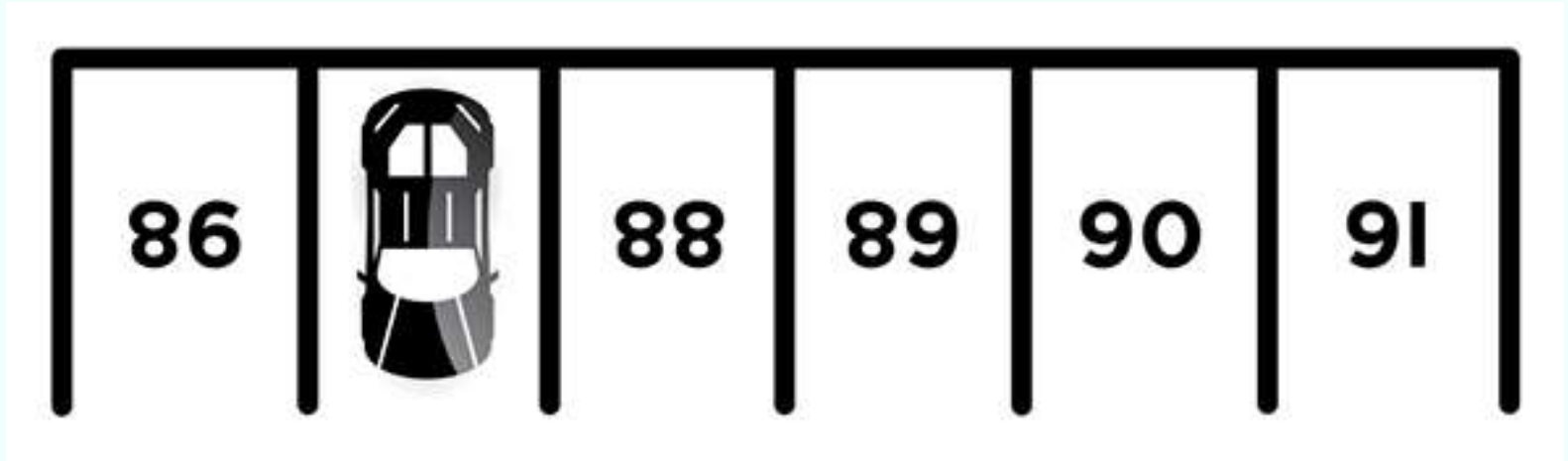

Attiecību un konfliktu risināšana iekļaujošā klasē

Siân Williams

01.03.18

Šodienas mērķi

- Kas ir atjaunojošā prakse?
- Kā tā strādā?
- Kāpēc tā strādā?
- Kā to veikt?

Apspriediet grupā jautājumus:

1. Kā mēs parasti reaģējam, kad bērns pieļauj akadēmisku kļūdu?
1. Kā mēs parasti reaģējam, kad bērns pieļauj kļūdu savā uzvedībā?

Akadēmiskās kļūdas

- Kļūdas ir netīšas
- Agrāk vai vēlāk kļūdas būs
- Laba mācīšanās paredz aktīvu pētīšanu: skolēni mācās, apšaubot un pārbaudot viņiem teikto
- Akadēmiskās kļūdas signalizē par vajadzību pēc papildu vai citādas apmācības

Uzvedības kļūdas

- Kļūdas ir apzinātas
- Kļūdām nevajadzētu notikt
- Laba uzvedība paredz paklausību: skolēniem nevajadzētu pārbaudīt nospraustās robežas vai apšaubīt norādījumus
- Uzvedības kļūdas signalizē par vajadzību pēc sankcijām

Sodošie jautājumi

Tradicionāla pieeja, kā tikt galā ar uzvedības problēmām, ir uzdot šādus jautājumus:

- Kurš ir vainīgs?
- Kāds noteikums ir pārkāpts?
- Kāds sods par to jāsaņem?

Šo jautājumu mērķis ir **regulēt** uzvedību.

Atjaunojošā pieeja

Atjaunojošā pieeja paredz šādu jautājumu uzdošanu:

- Kas notika?
- Kuru tas ir ietekmējis un kā?
- Ko nepieciešams darīt, lai uzlabotu situāciju?
- Ko mēs esam iemācījušies, lai nākamreiz līdzīgā situācijā izdarītu citu izvēli?

Šie jautājumi palīdz **veidot un attīstīt** uzvedību.

Kas ir konflikts?

Briesmu laiks

Iespēju laiks

Atjaunojošā pieeja: principi

Atjaunojošā pieeja fokusējas uz **attiecību dziedināšanu**:

- ***reflektējot par to, kas ir noticis;***
- ***novēršot zaudējumus un pāridarījumu, ko radījis notikušais;***
- ***atjaunojot attiecības.***

Atjaunojošā pieeja

VAIRĀK
Laika
Nopietni
Iesaistīto cilvēku
Formāli
Sagatavošanās

MAZĀK
Laika
Nopietni
Iesaistīto cilvēku
Formāli
Sagatavošanās

Kā strādā atjaunojošā pieeja?

Tie, kam **nodarīts pāri**, var...

izstāstīt par
piedzīvoto

piedalīties
lēmuma
pieņemšanā: kam
jānotiek tālāk

sadziedēt brūces
un doties tālāk

Tie, kas ir **nodarījuši pāri**, var...

uzņemties
atbildību par
savām
darbībām

reflektēt par
to, ko ir
izdarījuši

saprast, kā
viņu darbības
ietekmējušas
citus

sakārtot
lietas un
doties tālāk

Atjaunojošās pieejas...

ir

- uzticības veidošana
- iedrošināšana
- proaktīvas
- striktas un godīgas
- apdomīgas
- iedarbīgas, bet maigas
- drošības radīšana
- iespēju izmantošana
- Īstajā laikā

nav

- vainu meklējošas
- autoritāras
- reaktīvas
- vērtējošas
- vainīgo meklēšana
- vienkārša bāršanās
- bez sekām
- neskaidras

Atjaunojošā pieeja skolās: pierādījumi

Izmaksas: apņemšanās un laiks		
Ieguvumi:		
SAMAZINĀS	PALIELINĀS	UZLABOJAS
<ul style="list-style-type: none">• Slikta uzvedības un pārkāpumu skaits• Vardarbība• Izstumtība	<ul style="list-style-type: none">• Mācīšanās laiks• Drošība• Piederības izjūta skolai	<ul style="list-style-type: none">• Mācīšanās atmosfēra• Sociālās un emocionālās prasmes• Attiecības starp visiem cilvēkiem skolā

(Bevington, 2015; Golding, 2013; McCluskey et al, 2008; Skins et al, 2009)

Konflikts

Domas

Jūtas

Vērtības

Vajadzības

Pārinodarījums

Kad jums ir nodarīts pāri, kas jums ir vajadzīgs?

Kad jūs esat kādam nodarījuši pāri, kas jums ir vajadzīgs?

Ko saka citi.....

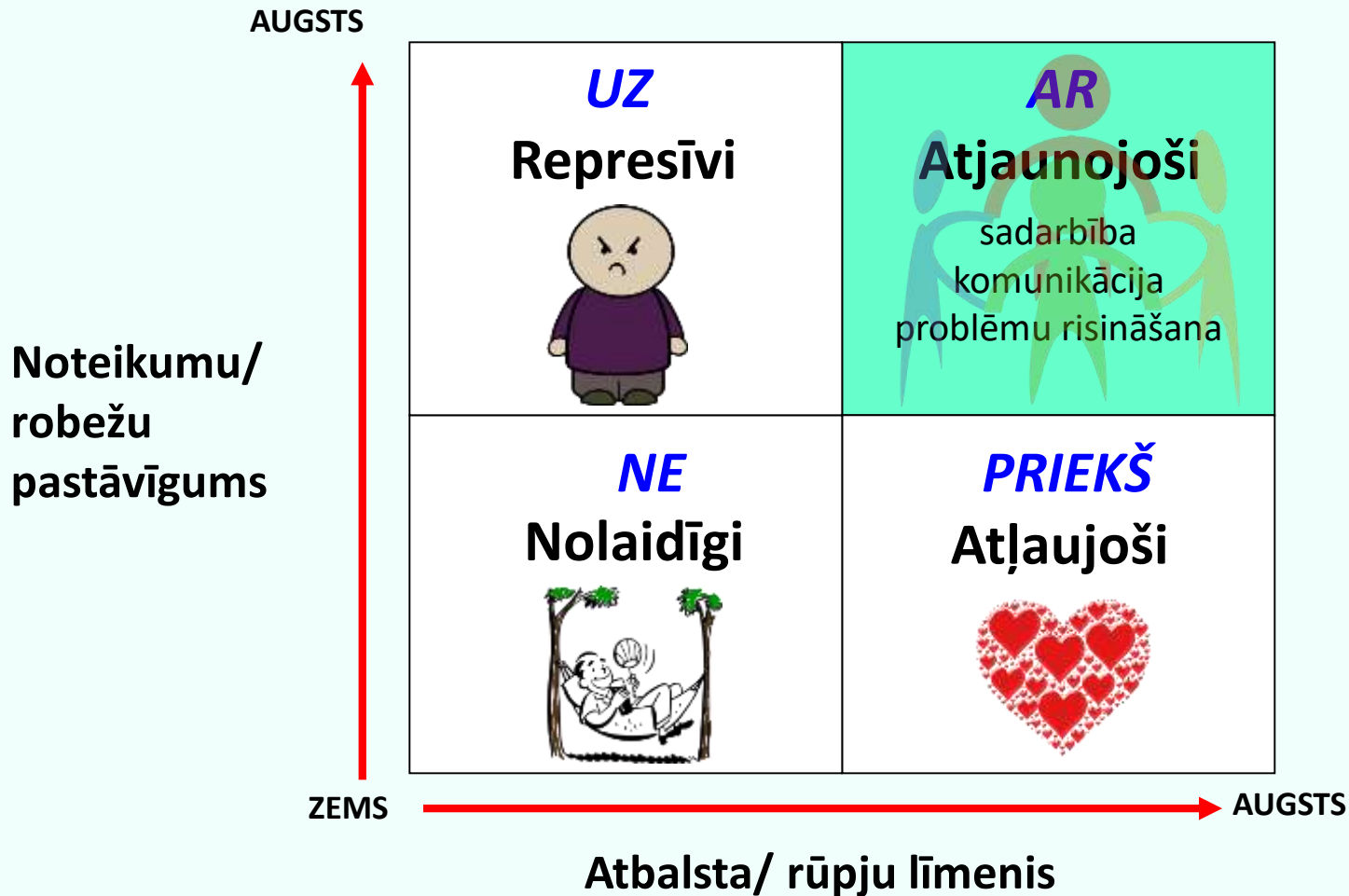
Kad man nodarīts pāri:

- Lai mani uzklausa
- Laiks, lai nomierināties
- Iespēja pajautāt: kāpēc es/mani?
- Lai vaininieki atzīst savas darbības sekas
- Patiesa atvainošanās
- Pārliecība, ka situācija vairs neatkārtosies

Kad esmu nodarījis/-usi pāri:

- Lai mani uzklausa
- Laiks apdomāties
- Iespēja izskaidrot, kāpēc izdarīju to, ko izdarīju
- Iespēja atvainoties
- Iespēja labot notikušo
- Pārliecība, ka jautājums ir izrunāts un es varu doties tālāk

Sociālās disciplīnas logs

Atjaunojošā pieeje

VAIRĀK
Laika
Nopietni
Iesaistīto cilvēku
Formāli
Sagatavošanās

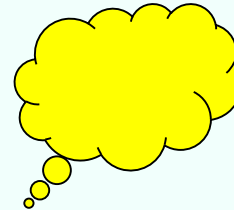

MAZĀK
Laika
Nopietni
Iesaistīto cilvēku
Formāli
Sagatavošanās

Stāsts

Domas tad un tagad

Ietekme

Repair

Future learning

Atjaunojošās pieejas jautājumi

1. Kas notika?

2. Ko tu tobrīd domāji? Un tagad?

3. Kā tas ir tevi ietekmējis?

4. Kas palīdzēja (vai būtu palīdzējis) nokārtot lietas?

5. Ko esi iemācījies tādu, kas noderēs līdzīgā situācijā nākotnē?

Kāpēc mēs strādājam atjaunojoši?

Pragmatiskais iemesls
(Tā ir noderīga lieta,
Ko darīt)

Filosofiskais iemesls
(Tā ir pareizā lieta,
Ko darīt)